

Caracterizare - Persida

Analizand romanul Mara, Nicolae Iorga scria ca titlul potrivit romanului ar fi fost " Copii Marei ". Nicolae Monolescu considera ca titlul ales de Slavici se justifica pe deplin, "Persida insasi nefiind decat o Mara juvenila". Discutia isi are semnificatie ei . Fara a da dreptate unuia din cei doi critici trebuie sa observam ca in roman, copii Marei, Persida si Trica, nu sunt ceea ce, indeobste, poarta numele de personaje secundare .

Daca Mara este un personaj stabil, care nu se modifica de-a lungul romanului, ci doar reactioneaza fata de anumite evenimente, Persida e un personaj care evolueaza . Putem citi Mara atat ca roman de familie cat si ca bildungsroman. Pentru ambele feluri de lectura Persida e un personaj "cheie". Ca roman de familie Mara evidentiaza cateva relatii esentiale . Nu este dificil sa observam ca nucleul relatiilor familiale este fiica Marei . Operand o selectie, am putea observa ca in roman sunt narrate legaturile dintre mama si fiica si frate, dintre sotie si sot (Nalt). Si, desigur, aceasta sfera de relatii poate fi completata, un segment aparte reprezentandu-l legatura dintre Persida si parintii ei spiritual, maica Aegidia .

Ca bildungsroman, Mara urmareste evolutia Persidei si a lui Trica . Persida e educata de calugaritele catolice din Lipova, avand-o ca parinte spiritual, scriam, pe maica Aegidia . Alegerea unei manastiri catolice ca loc de educatie pentru Persida nu e intamplatoare, ci contribuie la acutizarea tensiunii romanesti . Spatiul desavarsiri morale, al meditatiei, al credintei pure in Dumnezeu, manastirea din Lipova va fi cadrul in care personalitatea Persidei se va forma .

Cu atat mai intens trebuie inteles impactul ce se va naste in interiorul personajului atunci cand iubirea sacra, pentru Dumnezeu, se va intalni cu iubirea omeneasca, pentru Nalt. "Persida e o fata naiva si totusi cu un instinct al realului in care putem recunoaste pe fiica Marei, timida si decisa, sincera si disimulata . Iubeste pe Nalt de cum il zareste de la fereastra deschisa a camerei manastirii . Aceasta iubire seamana cu o boala impotriva careia se lupta .

Iubirea pentru Nalt intervine intr-o lume care se orienteaza dupa norme extreme de rigide . Ea este o deviere de forma . In fond ne aflam in miezul unui conflict de sorginte clasica : iubire versus datorie . Si daca iubirea ne apare in coordonatele ei concrete, datorie este cea care incearca sa suprime fiorii dragostei . Gandirea pragmatica, reprezentata de mentalitatea ai actiunile Marei, se intalneste cu iubirea, sentiment ce incalca orice granita oricat de riguros trasata.

Insasi Mara stie ca deasupra datoriei si a iubirii se afla forta destinului si vointa lui Dumnezeu . Consecinta este ca iubirea dintre Persida si Nalt isi va urma cursul indiferent de zbuciumul interior al fetei . Casatoria Persidei cu Nalt sta sub semnul aventurii . Ea se petrece in secret si este urmata de plecarea cuplului la Viena . Solutia casatoriei pare pripita, ea insa curma tensiunile sufletesti ale Persidei. "Mult s-a zbuciumat Persida pana s-a hotarat intr-un fel ; tocmai de aceea insa, hotarata odata, ea se simtea foarte usurata si apornit cu toata inima pe calea ce-si croise ."

Aceasta "hotarare" este anticipata de Slavici in debutul celei de-a opta parti intitulata "Datoria": "Marunta si usurica, smerita si umbland ca pe sfoara, totdeauna aspra la vorba si la cautatura, dar blanda si duioasa era firea Persidei ". Dupa o perioada traita la Viena tanarul cuplu se intoarce acasa . Progresiv, trasaturile de caracter ale Persidei se apropie tot mai mult de cele ale mamei sale .

"Persida are stofa Marei, incapatanarea ei de om care, isi pune in gand o afacere, nu se opreste pana nu se duce la bun sfarsit ". Spiritul intreprinzator al Persidei, puterea personajului de a depasi greutatile existentei devin si mai evidente cand tanarul cuplu deschide carciuna de la Sararie . "Gandul c-ar fi o rusine sa se faca carciumareasa nu-l trecere Persidei prin minte: alaturea de sotul ei orisice munca parea cinstita . "mai mult, fata sovaieiilor lui Nalt, Persida e nevoita sa conduca toata afacerea, lucru pe care il face fara greutate .